

VIHDIN KUNTA
PERUSOPETUSLAIN MUKAINEN
KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA
TOIMINTASUUNNITELMA
1.1.2011-

SISÄLLYS

1	Johdanto	3
2	Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	3
3	Toiminnan tavoitteet	4
4	Toiminnan laajuus ja järjestämisen periaatteet	4
5	Toimintaan ottaminen	5
6	Toimintaympäristö	7
7	Koulutus	7
8	Yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako iltapäivätoiminnassa	8
9	Iltapäivätoiminnan avustukset	8
10	Toiminnan seuranta ja arviointi	8
11	Toimipaikkakohtainen toimintasuunnitelma	9
12	Tulevaisuuden haasteet	9
13	Yhteystiedot	9

1 Johdanto

Toimintasuunnitelmalla tuetaan Vihdin kunnan perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan järjestämisen kannalta oleellisia periaatteita. Toimintapaikat laativat lisäksi oman vuosittaisen toimintasuunnitelman, jonka pohjana on kunnan toimintasuunnitelma ja valtakunnalliset koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet.

Toiminnan koordinoinnista vastaa Vihdin sivistyskeskus. Toimintasuunnitelma on voimassa 1.1.2011 alkaen.

Toimintasuunnitelma koskee kunnan koordinoimaa iltapäivätoimintaa, jota kunta tuottaa itse, yhdistysmuotoisena tai muulta julkiselta palvelutuottajalta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta hankkimalla.

Vihdin seurakunta tuottaa itsenäisesti iltapäivätoimintaa.

2 Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Laki koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta astui voimaan 1.8.2004. Lain mukaisesti kunnat, jotka järjestävät perusopetuslain 8a luvun mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, saavat valtionosuutta toimintaansa.

Laki ei tarjoa subjektiivista oikeutta, mutta edellyttää kunnan valvontavelvollisuutta toiminnassa, johon valtionosuutta saadaan. Kunta voi järjestää toiminnan itse tai hankkia aamu- ja iltapäivätoimintaa yhdistykseltä ja muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujentuottajalta.

Toiminnan kohderyhmänä on ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaat sekä vuosiluokkien 3.-9. lk erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat (POL 17§:n 2 mom.) Kunta määrittelee, missä laajuudessa se tarjoaa lakisääteisiä koululaisten iltapäivätoimintapalveluja. Kunta päättää vuosittain, kuinka monelle lapselle toimintaa järjestetään ja missä toimipisteissä iltapäivätoiminnan ryhmät toimivat.

Toimintaan myönnettävästä rahoituksesta säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (laki opetus ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 1137/2003).

Valtioneuvosto on antanut aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuuksia koskevan asetuksen (valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta).

Lisäksi lapsiryhmien ohjaajien rikostaustan selvittämisestä säädetään lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetussa laissa (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta 1138/2003).

3 Toiminnan tavoitteet

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohja hyvälle kasvulle. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Vihdin kunnan järjestämä ja tukema iltapäivätoiminta pohjautuu Opetushallituksen hyväksymiin aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteisiin. Perusteiden mukaisesti toiminnalle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen
- tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen
- eettisen kasvun tukeminen
- osallisuuden edistäminen, tasa-arvon lisääminen ja syrjäytymisen ennalta ehkäiseminen

Iltapäivätoiminta tarjoaa lapselle mahdollisuuden osallistua turvalliseen, ohjattuun ja virkistävään toimintaan.

Toiminnan tulee olla sopivasti ohjattua ja vapaata olemista sekä toiminnassa on mahdollisuus lepo hetkeen.

Jokaisessa iltapäivätoimintapaikassa on kerhokohtainen toimintasuunnitelma, jonka laatii palveluntuottaja.

4 Toiminnan laajuus ja järjestämisen periaatteet

Toimintakaudella 2011-2012 Vihdin kunnan alueella palveluntuottajina toimivat Jokikunnan koulun vanhempainyhdistys ry, Kopun koulun ystävät ry, Oinasjoen koulun vanhempainyhdistys ry, Vihtijärven koulun vanhempainyhdistys ry sekä Vihdin sivistyskeskus. Lisäksi perhepäivähoito täydentää iltapäivätoimintaa.

Erityislasten iltapäivätoimintaa on toteutettu edellä mainittujen iltapäivätoimintojen sisällä sekä EHA- päivähoidon kautta.

Toiminta-aika on pääsääntöisesti klo. 12.00-17.00 koulun työvuoden mukaisesti. Koululaisille iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista. Lapsille tarjotaan välipala iltapäivätoiminnassa. Toimintaan osallistuvien lasten tulee olla palveluntuottajan toimesta vakuutettuja tapaturman varalta.

Palveluntuottajien kanssa toiminnan järjestämisestä sovitaan kunnan ja palveluntuottajan välisellä sopimuksella. Tuottajasopimuksessa määritellään toiminnan järjestämisperiaatteet sekä palveluntuottajan ja kunnan tehtävät.

5 Toimintaan ottaminen

Kunnan alueella tarjottavasta iltapäivätoiminnasta on laadittu yhteinen esite, joka jaetaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä tammikuussa. Esitteessä kerrotaan myös perhepäivähoitopaikoista vaihtoehtoisena iltapäivätoiminnan järjestämismuotona. Toimintaan hakemisesta ja hakuajasta tiedotetaan myös paikallislehdissä ja kunnan internetsivuilla. Vihdin seurakunnalla on oma esite ja sähköinen hakulomake (www.siivensuojassa.net).

Keskitetty haku aika toimikaudelle 2010-2012 alkaa kouluun ilmoittautumisen yhteydessä ja päättyy 28.2.2011. Iltapäivätoimintaan haku tapahtuu sähköisesti ja toimintaan haetaan lukuvuodeksi kerrallaan. Perhepäivähoitopaikkaa haetaan erikseen sähköisellä päivähoitohakemuksella (www.vihti.fi/palvelut/paivahoito_ja_esiopetus/paivahoitoon_haku).

Hakemukset käsitellään yhteistyössä iltapäivätoiminnan järjestäjien kanssa. Koulutoimistosta ja Vihdin seurakunnasta lähetetään päätös koteihin huhtikuun loppuun mennessä. Paikan vastaanottaminen tulee vahvistaa määräaikaan mennessä.

Toimintaan ottamisen perusteet

Määräajassa saapuneet hakemukset

- ensisijaisesti toimintaan otetaan erityisopetukseen otetut tai siirretyt 1. vuosiluokan oppilaat sekä perusopetuksen 1. luokan oppilaat
- toissijaisena ovat erityisopetukseen otetut tai siirretyt 2. vuosiluokan oppilaat sekä perusopetuksen 2. vuosiluokan oppilaat
- valinnoissa huomioidaan lapsen ja perheen tilanne (mm. aikuisen tukea vaativa sairaus esim. diabetes, uudelle paikkakunnalle muutto). Hakemuksessa tulee mainita perheen toiveet valintaan vaikuttavista asioista ja toimittavat tarvittavat liitteet kirjallisena esimerkiksi tarpeellisuutta puoltavat asiantuntijalausunnat lääkäreiltä tai perheyöntekijältä.
- erityistä tukea tarvitsevien lasten ryhmiin sijoituksessa otetaan huomioon ryhmäko ko ja ohjaajien määrä sekä ryhmän soveltuvuus kunkin lapsen kohdalla tapauskohtaisesti.
- mikäli hakijoita iltapäivätoimintapisteeseen on enemmän kuin paikkoja, valitaan hakijat yllä olevien kriteerien mukaisesti ja loput paikoista arvotaan vuosiluokittain niiden hakijoiden kesken, joilla ei ole erityistä valinnoissa huomioitavaa ja joiden hakemus on saapunut määräajassa.
- toiminnan ulkopuolelle jäävien lasten jonotusjärjestys ratkaistaan samoin perustein ja jonotuslista on yhteinen seurakunnan kanssa.
- toimintaan voidaan valita 3.-4. vuosiluokkien oppilaita sekä erityisopetukseen otettuja tai siirrettyjä 3-9 luokan oppilaita, mikäli ryhmässä on tilaa (pätös vasta elosyyskuussa)
- valinnat tehdään ilmoitettujen tietojen perusteella ja puutteellisesti täytetty lomake voi vaikuttaa kerhopaikan saamiseen

Määräajan jälkeen saapuneet hakemukset

- Määräajan jälkeen saapuneet hakemukset käsitellään samoilla valintakriteereillä (huom! tulevien 1. lk hakemukset menevät jonossa aina etusijalle).

Iltapäivätoiminnan paikkojen myöntämisen valmistelee koordinaattori. Valmistelussa tehdään yhteistyötä päivähoidon ja monialaisen oppilashuoltotyöryhmän kanssa. Vihdin kunnan järjestämien sekä kunnan avustamien toimipisteiden kerholaisvalinnoista päättää iltpäivätoiminnan koordinaattori yhteisten sopimusten pohjalta.

Ryhmät toteutuvat mikäli hakijoita on riittävästi, määrä vaihtelee järjestäjästä riippuen. (n.13-16 lasta)

Iltapäiväryhmäkoon määrittämiseen vaikuttavat lasten lukumäärä, ohjaajien lukumäärä erityiset kehitykseen ja terveyteen liittyvät tarpeet, ryhmän toimintaympäristö ja lasten päivittäiset kerhoajat.

Tavoitteena on, että yhtä ohjaajaa kohden on kunnan tuottamassa toiminnassa maksimissaan 10 lasta ja avustetussa toiminnassa maksimissaan 14 lasta. Erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta tilanne arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Sitoutuminen toimintaan ja osallistumismaksujen maksaminen:

Kahden viikon kuluessa viranhaltijapäätöksen tiedoksi saattamisesta tulee vahvistaa iltpäivätoimintapaikan vastaanottaminen. Mikäli paikkaa ei vahvisteta määräaikaan mennessä, paikka annetaan seuraavalle hakijalle.

Osalla iltpäivätoiminnan järjestäjillä on käytössään palvelusopimus(sisältää sitoutumisen toimintaan yhdeksi lukuvuodeksi). Palveluntuottaja lähettää palvelusopimuksen täytettäväksi koteihin ennen kerhon aloitusta.

Täysimääräinen osallistumismaksu peritään sellaisilta kuukausilta, jolloin tuottaja tarjoaa toimintaa yli 10 päivää kuukaudessa (10 kk, elo-toukokuu).

Jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua toimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään vain puolet. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Sairaslomista tulee esittää lääkärintodistus/terveydenhoitajan todistus.

Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Koko kuun poissaolosta tulee ilmoittaa toiminnan järjestäjälle etukäteen.

Irtisanoutuminen:

Iltapäivätoiminnasta voi irtisanoutua seuraavin perustein:

- paikkakunnalta muutto
- koulun vaihto
- muutos perhetilanteessa(esimerkiksi huoltajan työttömyys, äitiysloma)

Irtisanomisaika on yksi kalenterikuukausi. Irtisanominen tapahtuu irtisanomislomakkeella. Irtisanoutuminen päätetään aina kuukauden loppuun. (esim. jos kerhopaikan irtisanoo 10.3.2010, kerhopaikka voimassa 30.4.2010 asti)

Jokainen toiminnan järjestäjä päättää oman toimintansa irtisanomisen hyväksymisestä.

Jokainen irtisanoutuminen käsitellään tapauskohtaisesti.

Toiminnan järjestäjällä on oikeus irtisanoa lapsen iltapäivätoimintapaikka, mikäli 2 kuukauden toimintamaksu on maksamatta.

6 Toimintaympäristö

Tavoitteena on saada jokaiselle iltapäivätoimintapaikalle oma ip- kotipesä. Kotipesä on iltapäivätoiminnalle osoitettu tila esimerkiksi koulun yhteydessä, joka on käytössä päivittäin koko toiminta-ajan.

Seuraavien vähimmäiskriteerien tulee täytyä ip- kotipesän osalta:

- mahdollisuus sisä- ja ulkotilojen käyttöön
- sisätilat ovat mahdollisimman pysyvät ja osoitettu iltapäivätoiminnan käyttöön. Mahdollista luokkahuoneesta toiseen siirtymistä olisi mahdollisimman vähän.
- käytössä olevat tilat ovat toimintaan soveltuvia ja turvallisia
- tarvikkeiden säilyttämiselle on osoitettu riittävät tilat (iltapäivätoiminnan omat kaapit tms.)
- sisätiloissa on mahdollisuus peleille ja leikeille sekä rauhallisempi paikka läksyjen tekoon ja lepoon. Välipalan syötiin ja mahdolliseen valmistukseen on osoitettu asianmukaiset tilat.

Suurin osa ip- ryhmistä toimii koulun tiloissa. Lukuvuotena 2011-2012 ip- kotipesän vähimmäiskriteerit täyttää suurin osa toimipisteistä. Tavoitteena on tulevaisuudessa saada kaikki ip- tilat täyttämään ip- kotipesän vaatimukset. Lisäksi tavoitteena on, että uusien koulurakennusten suunnittelussa otetaan huomioon iltapäivätoiminnan tilantarpeet.

7 Koulutus

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista.

1.8.2009 alkaen vastaavalta ohjaajalta edellytetään vähintään iltapäivätoiminnan ohjaajan tai siihen rinnastettavaa koulutusta.

Ohjaajien rikostaustat selvitetään lain lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002 mukaisesti.

Henkilöstöltä edellytetään sitoutuneisuutta, herkkyyttä ja kykyä reagoida lapsen tunteisiin ja tarpeisiin. Ryhmän ohjaaminen edellyttää suunnitelmallista työtettä sekä kykyä toimia itsenäisesti ryhmän vastuullisena aikuisena. Yhteistyö koulun henkilökunnan, vanhempien ja alueellisten yhteistyökumppanien kanssa luovat pohjaa vakiintuneelle alueelliselle iltapäivätoiminnalle.

Panostus henkilökuntaan ja ammattitaidon tukemiseen tuo laatua iltapäivätoimintaan. Sivistyskeskus järjestää lisäkoulutusta vuosittain ohjaajille.

Teemoja ohjaajakoulutukselle on mm. liikunta, ensiapu, asiakaspalvelu ja erityistä tukea tarvitsevat lapset iltapäivätoiminnassa ja kasvatuskumppanuus.

8 Yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnan koordinoinnista vastaa kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Yhteistyö koulun kanssa tulee olla luonteva osa iltapäivätoimintaa. Rehtorit, opettajat, ohjaajat sekä koordinaattori neuvottelevat yhdessä käytännön asioista (pelisäännöt, tila-asiat, koulunkäyntiavustajat, lapsiin liittyvät asiat ym.)

Muita yhteistyötahoja ovat mm. kunnan eri toimialat, alan oppilaitokset, työvoimatoimisto jne.

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin kasvatustyötä. Se edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa. Yhteistyön välineitä on mm. henkilökohtaiset tapaamiset, puhelinkeskustelut, kuukausitiedotteet, vanhempainillat, reissuvihko, suulliset ja kirjalliset palautteet.

Perheiden kanssa sovitaan turvallisuus- ja vastuukysymyksistä esimerkiksi kotiinlähdön osalta.

9 Iltapäivätoiminnan avustukset

Kasvatus- ja koulutuslautakunta jakaa pääsääntöisesti kerran vuodessa valtuuston sille varatun määrärahan iltapäivätoiminnan avustuksena palveluntuottajille.

Iltapäivätoiminnan avustuksen määräytymisperusteet on kirjattu iltapäivätoiminnan avustussääntöön (Kasvatus- ja koulutuslautakunta 9.11.2010 § 60, voimassa toistaiseksi).

Avustusmuodot ovat iltapäivätoiminnan avustus ja starttiavustus.

Avustusta saavan tuottajan on täytettävä opetushallituksen iltapäivätoiminnalle asettamat ehdot ja toimitettava kunnalle sen edellyttämät selvitykset vuosittain.

10 Toiminnan seuranta ja arviointi

Sivistyskeskus vastaa toiminnan seurannasta ja arvioinnista. Seurannan tarkoituksena on arvioida ja kehittää iltapäivätoimintaa. Arviointi tapahtuu vuosittain valtakunnallisella internet-kyselyllä koordinaattoreille, ohjaajille ja huoltajille. Kyselyiden keskeiset tulokset käsitellään tuottajien kanssa.

Koordinaattori kerää kaikilta palveluntuottajilta 20.9 tilanteen mukaiset lapsilistat ja kokoaa ne tilastokeskuksen kuntalomakkeelle. Lapsiryhmien määrä luo perustan lakisääteisen iltapäivätoiminnan kuntakohtaisen valtiosuuden määräytymiseen.

11 Toimipaikkakohtainen toimintasuunnitelma

Toimipaikkakohtainen toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain Vihdin kunnan perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman pohjalta.

12 Tulevaisuuden haasteet

- alueellisesti yhdenvertainen ja riittävä paikkatarjonta
- ip- kotipesä kaikkiin toimipisteisiin
- iltapäivätoiminnan tilojen huomioiminen uusien koulujen suunnitteluvaiheessa
- koulun, päivähoiton ja iltapäivätoiminnan yhteistyön tiivistäminen
- onnistunut kerholaishakuprosessi
- iltapäivätoiminnan sisällön kehittäminen
- erityistä tukea tarvitsevien lasten ip- toimintamuotojen kehittäminen
- riittävä määrä kelpoisia ohjaajia iltapäivätoiminnassa
- erityistä tukea tarvitsevan lapsen henkilökohtaisen avustajan siirtyminen lapsen mukana ip- kerhoon tarvittaessa

13 Yhteystiedot

Vihdin Kunta
Koulutoimisto
PL 13
03101 Nummela

Käyntiosoite: Asemantie 13
03100 Nummela

iltapäivätoiminnan koordinaattori Niina Merta
niina.merta@vihti.fi
puh. 09-4258 3072
gsm. 050-4080019